

Nr 400

Av herrar **Gustavsson** i Alvesta och **Jansson** i Benestad, om riskförsäkring vid farligt räddningsarbete.

I samband med räddningsarbetet vid olycksplatsen i Moheda 1958 diskuterades ofta riskerna för i räddningsarbetet deltagande personer. Härvid framkom att arbete med hopsamlingen av den högexplosiva oljan i terrängen och tömningen av berget innebar uppenbara risker för deltagarna. Helt naturligt frågade sig också var och en av dem, vilka ekonomiska garantier som ställdes från arbetsgivarens sida.

En ny explosion eller en brand kunde få ytterligare personskador till följd lika väl som de giftiga gaserna i framtiden kan medföra bestående men. För deltagarna i det farligaste räddningsarbetet var det medvetna risktagandet självklart — katastrofens utbredning måste till varje pris förhindras.

Frågan angående s. k. "riskersättning" för de i räddningsarbetet deltagande hänsköts till den centrala förvaltningsmyndigheten, i detta fall kungl. arméintendenturförvaltningen. Riskersättning (risktillägg) för under räddningsarbetet fullgjord tid synes dock icke vara den viktigaste frågan ur ekonomisk synpunkt. Därigenom erhållet belopp synes endast kunna bli av obetydlig storleksordning i förhållande till den skada, som skulle uppstå för efterlevande, om en ny olycka skulle inträffa under räddningsarbetet eller dödsfall eller framtida men inträffa såsom en följd av deltagandet.

Risktillägget synes i varje fall vid en katastrof, där omedelbart ingripande kräves, icke hinna omsättas i en tillfällig försäkring mot uppkomna skador.

När en katastrof liknande den nu aktuella i Moheda inträffar synes det ur alla synpunkter angeläget att räddningsarbetet kan organiseras snabbt och effektivt. Önskvärda frivilliga bör stimuleras att delta. Härav följer och får anses skäligt att ledningen på katastrofplatsen bör kunna ge ianspråktagarna — anställda eller frivilliga — sådana garantier ur ekonomisk synpunkt att skador till liv och lem till följd av deltagandet icke kommer att drabba deltagare eller dennes familj i framtiden eller vid olycksfall med dödlig utgång.

Att den ställer sig tveksam, som iklätt sig ekonomiska förpliktelser av sådan art att det kan innebära ekonomisk misär för familjen, därest ett deltagande får till följd olycksfall eller långvarig sjukdom, får icke förvåna.

Någon form av garantiförsäkring borde finnas föreskriven att tillgripa vid ett katastrofhot eller inträffad katastrof liknande den ovan nämnda. Det skulle onekligen vara fördelaktigt om kronan, representerad av berörd central förvaltningsmyndighet, vid inträffade särskilda förhållanden med

risk för ytterligare olycksfall omedelbart kunde meddela de i räddningsarbetet deltagande, att bestämmelserna för särskild ersättning vid deltagande i räddningsarbete gäller. Dessa bestämmelser borde därvid innefatta *dels* ersättningsbelopp vid inträffad dödsolycka, *dels* ersättning för inträffad personskada enligt visst tariffsystem och vara begränsade till av ledningen vid katastrofplatsen ianspråktaga personer. I fallet Moheda torde intresset för aktivt ingripande blivit större, därest ett sådant åtagande från kronan existerat.

En sådan befogenhet synes böra begränsas till centrala förvaltningsmyndigheter. Tillämpningsföreskrifterna bör dock medge för den centrala förvaltningsmyndigheten att delegera erhållet bemyndigande till regional eller lokal myndighet (ledningen vid katastrofplats).

Under hänvisning till vad ovan anförts hemställas,

att riksdagen måtte besluta att hos Kungl. Maj:t anhålla om utredning av frågan rörande riskförsäkring vid farligt räddningsarbete i samband med katastrofrisk.

Stockholm den 27 januari 1959

Rune Gustavsson

i Alvesta

Fridolf Jansson

i Benestad
